

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
5903-20

meddelad i Stockholm den 15 februari 2021

KLAGANDE

Anonym

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms beslut den 16 oktober 2020 i mål nr 6217-20

SAKEN

Avvisning

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen meddelar prövningstillstånd.

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

1. Var och en har rätt att hos myndigheter ta del av allmänna handlingar förutsatt att uppgifterna i dessa inte omfattas av sekretess. En myndighet får som utgångspunkt inte efterforska vem den som begär ut en handling är eller vilket syfte han eller hon har med sin begäran. Ett beslut att inte lämna ut en handling kan överklagas, i regel till kammarrätt.

Dok.Id 234299

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Telefax

Expeditionstid
måndag–fredag
09:00–12:00
13:00–16:00

2. Enligt allmänna processrättsliga regler ska ett överklagande av ett beslut till förvaltningsdomstol vara skriftligt och innehålla uppgifter om klagandens identitet samt vissa kontaktuppgifter. Saknas sådana uppgifter ska klaganden, om bristen inte är av ringa betydelse för frågan om delgivning, föreläggas att inom viss tid avhjälpa bristen vid påföljd att hans eller hennes talan annars avvisas.
3. En person begärde anonymt via e-post hos Täby kommun att få ta del av en viss angiven handling. Kommunen avslag begäran med hänvisning till att handlingen inte var allmän.
4. Beslutet överklagades till Kammarrätten i Stockholm. Av överklagandet framgick att klaganden ville vara anonym även i kammarrätten.
5. Kammarrätten förelade klaganden att uppge sitt namn. I föreläggandet angavs att om klaganden inte kom in med den begärda uppgiften inom föreskriven tid så kunde kammarrätten komma att avvisa överklagandet. Klaganden svarade att denne inte avsåg att uppge sitt namn. Kammarrätten konstaterade att föreläggandet inte hade följts och avvisade överklagandet.

YRKANDEN M.M.

6. Klaganden yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska visa målet åter till kammarrätten för prövning i sak och anför följande.
7. Enligt en bestämmelse i tryckfrihetsförordningen har den som begär ut en allmän handling rätt att vara anonym. Det strider därför mot grunderna för den bestämmelsen att tillämpa en processuell regel om krav på att ange vem man är i ett mål om utlämnande av allmän handling. Kammarrätten borde således ha låtit bli att tillämpa den processuella bestämmelsen eftersom tryckfrihetsförordningen är överordnad sådana bestämmelser.

DOM

Mål nr
5903-20

8. Såväl begäran om att få ta del av handlingen som överklagandena till kammar-rätten och Högsta förvaltningsdomstolen har skickats från samma e-postadress. Det är alltså uppenbart att det är samma person som har begärt ut handlingen och gett in överklagandena. Därmed behövs inte namnet för att avgöra frågan om klagorätt och om överklagandet har skett i rätt tid.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Prövningstillstånd

9. Högsta förvaltningsdomstolen finner skäl att meddela prövningstillstånd och att avgöra målet omedelbart.

Rättslig reglering m.m.

10. Enligt 2 kap. 18 § tryckfrihetsförordningen får en myndighet inte på grund av att någon begär att få ta del av en allmän handling efterforska vem denne är eller vilket syfte han eller hon har med sin begäran i större utsträckning än vad som behövs för att myndigheten ska kunna pröva om det finns hinder mot att handlingen lämnas ut.
11. I 3 § första stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) anges att ett överklagande som inleder ett mål ska vara skriftligt. Enligt andra stycket ska ett överklagande från en enskild innehålla uppgift om personnummer eller organisationsnummer och vissa kontaktuppgifter. Av 5 § framgår att om ett överklagande inte uppfyller föreskrifterna i 3 § ska klaganden, om bristen inte är av ringa betydelse för frågan om delgivning, föreläggas att inom viss tid avhjälpa bristen vid påföljd att hans eller hennes talan annars avvisas.
12. Av rättsfallet HFD 2014 ref. 28 framgår att efterforskningsförbudet för myndigheter i 2 kap. 18 § tryckfrihetsförordningen inte har något sådant samband med rätten att föra talan att en domstol kan göra avkall på de krav som i 3 §

förvaltningsprocesslagen ställs på den handling som inleder ett mål i domstol. Av rättsfallet framgår också att namn måste anges trots att det inte uttryckligen föreskrivs i bestämmelsen.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

- 13. Klaganden har uppgett att han eller hon inte har för avsikt att ange sitt namn. För att möjliggöra kommunikation har en e-postadress angetts. Det finns inget som talar för att klaganden inte kan nås på den e-postadressen.

- 14. Av rättsfallet HFD 2014 ref. 28 framgår emellertid att även namn måste anges då ett mål inleds i domstol och att det gäller också i mål om utlämnande av allmän handling. Detta gäller oavsett om det finns en fungerande adressuppgift eller inte.

- 15. Kammarrätten gjorde därmed rätt när den förelade klaganden att uppge sitt namn och, när så inte skedde, avvisade överklagandet dit.

- 16. Överklagandet av kammarrättens avvisningsbeslut ska således avslås.

_____	_____
_____	_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Kristina Ståhl, Kristina Svahn Starrsjö, Ulrik von Essen och Helena Rosén Andersson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Mårten Olsson.